

The 21st Century Management Skills for Educational Institution Administrators
under the Jurisdiction of the Ubon Ratchathani Secondary Educational Service Area
Office, Amnat Charoen

Katunyu Saitanoo¹ and Suttisak Kaewjinda²

Nakorn Ratchasima College, Thailand

¹Email: katunyu1982@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-4055-1986>

²Corresponding author email: suttisak28@hotmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0004-5501-7261>

Received 13/03/2024

Revised 05/05/2024

Accepted 20/07/2024

Abstract

Background and Aims: Education is an important tool for human, social, and national development. It is the main mechanism for creating a quality workforce. Able to live happily with others in society. At a time when the world is changing rapidly in the 21st century, this research has the following objectives: 1) to study and analyze the management skills in the 21st century of Educational Institution Administrators under the Ubon Ratchathani and Amnat Charoen Secondary Educational Service Area Offices. 2) To compare the management skills in the 21st century among administrators of educational institutions under the same affiliation. Classified by position education level and the size of the educational institution. 3) To study and find ways to develop management skills in the 21st century of educational institution administrators in those areas.

Methodology: The sample used in this research consisted of 351 school administrators and teachers. The sample size was determined according to Krejci and Morgan's table. and used the random sampling method. The research instrument was a questionnaire with a 5-level rating scale. Which has a consistency index between 0.80 and 1.00 and the total reliability of the questionnaire is 0.89. Statistics used in data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, T-value and F-value tests.

Results: The results of the research are as follows: (1) Management skills in the 21st century of administrators of educational institutions under the Secondary Educational Service Area Office, Ubon Ratchathani and Amnat Charoen, overall it is at a high level. (2) Results of comparing opinions about management skills in the 21st century among administrators of educational institutions under the same affiliation. Divided by position Education level and the size of the educational institution. It was found that overall and in each aspect there were

no differences. (3) Guidelines for promoting management skills in the 21st century of school administrators in the Ubon Ratchathani Secondary Educational Service Area Office consist of 5 areas: 1) communication skills, 2) relationship-building skills, 3) technology and digital skills, 4) vision setting skills, and 5) analytical thinking and creative thinking skills.

Conclusion: According to the research, educational institution administrators in the twenty-first century working for the Secondary Educational Service Area Office of Ubon Ratchathani and Amnat Charoen have generally high management skills. There were no significant differences in management skills across positions, educational levels, or institution size. To improve these abilities, the study suggests focusing on five key areas: communication, relationship building, technology and digital skills, vision setting, and analytical and creative thinking.

Keywords: 21st Century Management Skills; Educational institution administrators

ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา อุบลราชธานี อำนาจเจริญ

กัตัญญ สายธนู และ สุทธิศักดิ์ แก้วจินดา

วิทยาลัยนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การศึกษาเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญต่อการพัฒนามนุษย์ สังคม และชาติ โดยเป็นกลไกหลักในการสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพ สามารถใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมอย่างมีความสุข ในช่วงเวลาที่โลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ 2) เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเดียวกัน โดยจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาหาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในพื้นที่ดังกล่าว

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 351 คน โดยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งกลุ่มสำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่มีมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80 ถึง 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นรวมของแบบสอบถามอยู่ที่ 0.89 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วย ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยมีดังนี้ (1) ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดเดียวกัน แบ่งตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา พบว่าโดยรวมและในแต่ละด้านไม่มีความแตกต่างกัน (3) แนวทางในการส่งเสริมทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีประกอบด้วย 5 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสาร 2) ทักษะการสร้างความสัมพันธ์ 3) ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล 4) ทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ และ 5) ทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดริเริ่มสร้างสรรค์

สรุปผล: จากการศึกษาพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งทำงานให้กับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาจังหวัดอุบลราชธานีและจังหวัดอำนาจเจริญ มีทักษะการจัดการโดยทั่วไปสูง ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในทักษะการจัดการในแต่ละตำแหน่ง ระดับการศึกษา หรือขนาดสถานศึกษา เพื่อปรับปรุงความสามารถเหล่านี้ การศึกษาแนะนำให้เน้นที่ 5 ด้านหลัก ได้แก่ การสื่อสาร การสร้างความสัมพันธ์ ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล การกำหนดวิสัยทัศน์ และการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์

คำสำคัญ: ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21; ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนามนุษย์ สังคม และชาติ เป็นกลไกหลักที่ช่วยสร้างกำลังคนที่มีคุณภาพและสามารถดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างมีความสุข ในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในศตวรรษที่ 21 การศึกษามีบทบาทสำคัญในการสร้างความได้เปรียบให้แก่ประเทศเพื่อการต่อสู้และยืนหยัดในเวทีโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่มีพลวัต ประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกจึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษา และมุ่งมั่นพัฒนาทรัพยากรมนุษย์เพื่อให้สามารถก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในระดับประเทศ ภูมิภาค และทั่วโลก ในขณะเดียวกันก็ต้องรักษา อัตลักษณ์ของชาติไว้ด้วย การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญนี้มีผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2560)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญในการจัดการศึกษาที่จะนำพาองค์กรไปสู่การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ในอนาคต โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้สูงสุดตามความสนใจและความถนัดของแต่ละคน ดังนั้น ความสำเร็จในการจัดการศึกษา จึงขึ้นอยู่กับผู้บริหารที่ต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล มุ่งมั่นสู่ความสำเร็จ และพัฒนาความรู้ความสามารถอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความเป็นผู้นำที่มีสมรรถนะสูง มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่จำเป็นในการบริหารงานให้ประสบความสำเร็จ พร้อมทั้งต้องได้รับการพัฒนาและเสริมสร้างสมรรถนะอยู่เสมอ ผู้บริหารที่มีสมรรถนะจะมีความรู้และความเข้าใจชัดเจน พร้อมทั้งทักษะในการประยุกต์ศาสตร์อย่างมีศิลป์ ซึ่งจะส่งผลดีต่อการปฏิบัติงานและช่วยสร้างความสำเร็จในระดับองค์กร ตามแนวคิดของ Sergiovanni (1994) ทักษะที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ประกอบด้วย 1) ทักษะด้านการเป็นผู้นำ 2) ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเข้ากับบุคคลอื่น 3) ทักษะด้านบริหารงานบุคคลที่ช่วยพัฒนาบุคลากรในอาชีพ 4) ทักษะด้านเทคนิค 5) ทักษะด้านการศึกษา 6) ทักษะด้านการสร้างความคิด 7) ทักษะด้านการประเมินผลจะเห็นได้ว่าการบริหารงานในโรงเรียนให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลนั้น ผู้บริหารโรงเรียนมีส่วนสำคัญอย่างมากในการขับเคลื่อนให้เป็นไปตาม เป้าหมายของโรงเรียน และการที่ผู้บริหารจะบริหารโรงเรียนให้เกิดประสิทธิผลได้นั้น ทักษะการบริหารก็ถือเป็นสิ่งสำคัญของผู้บริหารที่ควรจะมี ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนใน ศตวรรษที่ 21 นั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีความสามารถ ความทันสมัยในเรื่องเทคโนโลยี มีความสามารถในการทำงานอย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการวางแผนกำหนด เป้าหมายของโรงเรียนมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ และมีความสามารถในการสร้าง สัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ มีการพัฒนาทักษะของตนเองเพื่อให้สามารถนำมาปรับใช้ในการ 5 บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ โดยมุ่งหวังว่าผลการวิจัยจะสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาเป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม นอกจากนี้ยังมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้บริหาร ครู บุคลากรทางการ

ศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำข้อมูลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานและเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนกิจกรรมภายในสถานศึกษาและหน่วยงาน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ
2. เพื่อเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

การทบทวนวรรณกรรม

กณิษฐา ทองสมุทร (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน ยกเว้นทักษะด้านการใช้ดิจิทัล อยู่ในระดับปานกลาง เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ดังนี้ ทักษะทางมนุษย์ ทักษะทางเทคนิค ทักษะ ด้านความรู้ความคิด ทักษะการทำงานเป็นทีม ทักษะทางความคิดรวบยอด ทักษะการสื่อสาร ทักษะ การศึกษาและการสอน ทักษะด้าน การใช้ดิจิทัล ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ของครู จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ประสบการณ์ทำงาน และขนาดโรงเรียน ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นผู้มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษาควรสนับสนุนส่งเสริม ให้ผู้บริหารและครูผู้สอนพัฒนาตนเอง และมีการตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลงานของ ผู้ได้บังคับบัญชาทุกระดับ และวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ของผู้ได้บังคับบัญชา เพื่อเป็นการประกัน คุณภาพการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

บุญส่ง กรุงขาลี (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัย ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ขึ้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการบริหารสถานศึกษา ทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา

เป็นรายด้าน พบว่า ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะด้านการแก้ปัญหา ทักษะด้านการสื่อสาร ทักษะด้านการทำงานเป็นทีม ทักษะด้านเทคโนโลยีและดิจิทัล ทักษะด้านการตัดสินใจผลสัมฤทธิ์ ทักษะด้านคุณธรรมจริยธรรม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่นไม่แตกต่างกัน

มณฑาทิพย์ นามนุ (2561) ได้ทำการศึกษาวิจัย ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 อยู่ในระดับมาก ทั้งในภาพรวมและรายด้าน 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 2 จำแนกตามเพศ ระดับการศึกษา และประสบการณ์การทำงาน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุวัฒน์ กู้เกียรติกาญจน์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก พบว่า เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด คือ ทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล ทักษะการสื่อสาร ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ทักษะทำงานเป็นทีม และทักษะการแก้ปัญหา 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า เพศ อายุ ระดับ การศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานที่แตกต่างกัน ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของ ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ไม่แตกต่างกัน

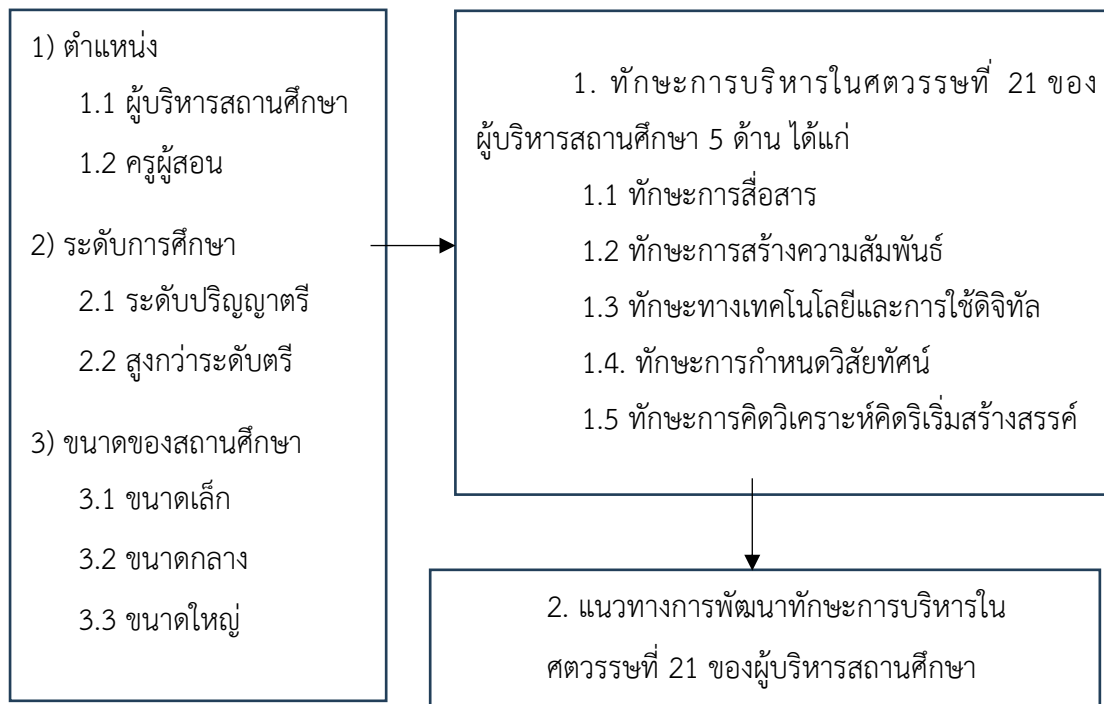
อติกาญจน์ ศรีสังข์ (2564) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี ผลการวิจัยพบว่า 1) ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีโดยรวม อยู่ในระดับมาก 2) ผลการเปรียบเทียบทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรีจำแนกตามเพศและขนาด ของสถานศึกษาโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสบการณ์ ในการทำงานโดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้บริหารระดับสูง และหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมทักษะการบริหารงาน ของ ผู้บริหารสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานโดยการยอมรับในความแตกต่างระหว่างบุคคล การปฏิบัติงานด้วย ความซื่อสัตย์สุจริต การให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการพัฒนาเครือข่าย ทางสังคมออนไลน์ที่สอดคล้องกับความปลอดภัยของสังคมไทย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญตามแนวคิดของ Hoyle, English and Steffy (2005)

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 3,613 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ปีการศึกษา 2566 จำนวน 351 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน และได้โดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยเพื่อศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ครั้งนี้ผู้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended)

2.2 เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน โดยใช้คุณสมบัติเป็นผู้บริหารที่มีผลงานดีเด่น เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เป็นแบบสอบถามสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)

3.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

3.1.4 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.1.5 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

3.1.6 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 50 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.89

3.1.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

3.2 เครื่องมือที่เป็นแบบสัมภาษณ์ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ นำส่งอาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบคุณภาพตามความเหมาะสม

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การวิจัยเพื่อศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ใช้การเก็บรวบรวมโดยแบบสัมภาษณ์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1.1 ขอนหนังสือจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

4.1.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมา ไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.1.3 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 351 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ผู้วิจัยออกหนังสือขออนุญาตการเก็บรวบรวมข้อมูลนัดหมายวันและเวลาสัมภาษณ์ ใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณ 10-15 นาที

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิจัยเพื่อศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ระดับการศึกษาและขนาดของสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.1.2 วิเคราะห์ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2545)

5.1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยใช้ค่า t - test (Independent samples)

5.1.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA)

5.1.5 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	207	59
ครูผู้สอน	144	41
รวม	351	100
ระดับการศึกษา		
ระดับปริญญาตรี	190	54
ระดับสูงกว่าปริญญาตรี	161	46
รวม	351	100
ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	98	28
ขนาดกลาง	122	35
ขนาดใหญ่	131	37
รวม	351	100

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 207 คน คิดเป็นร้อยละ 59 และครูผู้สอน จำนวน 144 คน คิดเป็นร้อยละ 41 โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาตรีมีจำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 54 ขณะที่ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรีมีจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 46 ในส่วนของการปฏิบัติงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามทำงานในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 98 คน คิดเป็นร้อยละ 28 โรงเรียนขนาดกลาง จำนวน 122 คน คิดเป็นร้อยละ 35 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 131 คน คิดเป็นร้อยละ 37

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานี อำนาจเจริญ โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านทักษะการสื่อสาร	4.45	0.18	มาก	1
2	ด้านทักษะการสร้างความสัมพันธ์	4.43	0.16	มาก	2
3	ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล	4.41	0.18	มาก	4
4	ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์	4.42	0.17	มาก	3
5	ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์หาคิรีเริ่ม สร้างสรรค์	4.40	0.20	มาก	5
ภาพรวม		4.41	0.12	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.12) เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่าทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านทักษะการสื่อสาร ($\bar{X} = 4.45$, S.D. = 0.18) รองลงมาคือ ด้านทักษะการสร้างความสัมพันธ์ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.16) ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.42$, S.D. = 0.17) และด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ($\bar{X} = 4.41$, S.D. = 0.18) ตามลำดับ ในขณะที่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.40$, S.D. = 0.20)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ โดยจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

1. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ตามตำแหน่ง

ตารางที่ 3 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ โดยจำแนกตามตำแหน่งรวมถึงภาพรวมและรายละเอียดในแต่ละด้าน

ด้านที่	รายการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	p-value
		สถานศึกษา					
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านทักษะการสื่อสาร	4.45	0.18	4.50	0.18	.048	.962
2	ด้านทักษะการสร้าง	4.42	0.17	4.43	0.16	.981	.327
	ความสัมพันธ์						
3	ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและ	4.42	0.19	4.39	0.17	1.263	.207
	การใช้ดิจิทัล						
4	ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์	4.43	0.17	4.40	0.17	1.531	.127
5	ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์คิด	4.41	0.20	4.40	0.19	.433	.665
	ริเริ่มสร้างสรรค์						
	ภาพรวม	4.42	0.13	4.41	0.11	.642	.521

*p < .05

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ โดยโดยรวมและในแต่ละด้านไม่มีความแตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ โดยจำแนกตามระดับการศึกษา รวมถึงภาพรวมและรายละเอียดในแต่ละด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับ		สูงกว่าระดับ		t	p-value
		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
1	ด้านทักษะการสื่อสาร	4.45	0.18	4.45	0.18	.016	.987
2	ด้านทักษะการสร้าง	4.41	0.17	4.44	0.15	1.354	.176
	ความสัมพันธ์						

ด้านที่	รายการ	ระดับ		สูงกว่าระดับ		t	p-value
		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี			
		\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.		
3	ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและ การใช้ดิจิทัล	4.42	0.19	4.39	0.17	1.476	.141
4	ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์	4.43	0.17	4.40	0.17	1.613	.108
5	ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์คิด ริเริ่มสร้างสรรค์	4.41	0.20	4.40	0.19	.555	.580
ภาพรวม		4.42	0.13	4.41	0.11	.681	.496

*p < .05

จากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ โดยภาพรวมและในแต่ละด้านไม่มีความแตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ตามขนาดสถานศึกษา ตารางที่ 5 แสดงการเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา รวมถึงภาพรวมและรายละเอียดในแต่ละด้าน

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านทักษะการสื่อสาร	ระหว่างกลุ่มภายใน	.006	2	.003	.096	.909
	กลุ่ม	11.211	348	.032		
	รวม	11.217	350			
ด้านทักษะการสร้าง ความสัมพันธ์	ระหว่างกลุ่มภายใน	.136	2	.068	2.593	.076
	กลุ่ม	9.133	348	.026		
	รวม	9.269	350			
ด้านทักษะทางเทคโนโลยี และการใช้ดิจิทัล	ระหว่างกลุ่มภายใน	.048	2	.024	.746	.475
	กลุ่ม	11.251	348	.032		
	รวม	11.300	350			
ด้านทักษะการกำหนด วิสัยทัศน์	ระหว่างกลุ่มภายใน	.076	2	.038	1.299	.274
	กลุ่ม	10.221	348	.029		
	รวม	10.297	350			

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
ด้านทักษะการคิด	ระหว่างกลุ่มภายใน	.021	2	.010	.269	.764
วิเคราะห์คิดริเริ่ม	กลุ่ม	13.568	348	.039		
สร้างสรรค์	รวม	13.589	350			
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่มภายใน	.018	2	.009	.652	.521
	กลุ่ม	4.905	348	.014		
	รวม	4.923	350			

จากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีขนาดของสถานศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ โดยภาพรวมและในแต่ละด้านไม่มีความแตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัยเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ ผู้วิจัยได้อภิปรายผลที่สำคัญดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือด้านทักษะการสื่อสาร รองลงมาคือด้านทักษะการสร้างความสัมพันธ์ ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ และด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัลตามลำดับ ในขณะที่ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เหตุผลที่ทักษะการสื่อสารมีความสำคัญมากที่สุด อาจเนื่องจากการสื่อสารที่ดีช่วยให้เกิดความเข้าใจที่มีประสิทธิภาพระหว่างบุคลากรในองค์กร และสามารถนำเสนอวิสัยทัศน์และแนวทางการดำเนินงานได้อย่างตรงตามที่ต้องการ ส่วนทักษะการสร้างความสัมพันธ์ก็มีความสำคัญไม่แพ้กัน สอดคล้องกับผลการวิจัยของจินตนา ศรีจำปา (2566) ที่ได้ศึกษาทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 โดยผลการวิจัยพบว่าทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยคือทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ รองลงมาคือทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิควิธี

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ

2.1 จำแนกตามตำแหน่ง ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน โดยอาจเป็นผลมาจากการวิเคราะห์ทักษะแต่ละด้านของผู้บริหารตามตำแหน่งในสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาที่เน้นไปที่คุณสมบัติและทักษะที่จำเป็นในการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 โดยทั่วไป ผลการวิเคราะห์ระบุถึงความสำคัญของทักษะการสื่อสารเป็นหลัก แต่ละตำแหน่งอาจมีการเน้นทักษะที่แตกต่างกันตามลักษณะงานและบทบาทที่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของกนกวรรณ มุขตา (2565) ที่ศึกษาเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต 1 ซึ่งพบว่า ผู้บริหารและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ไม่แตกต่างกัน

2.2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่างกัน ซึ่งอาจเนื่องมาจากการวิเคราะห์ทักษะการบริหารแต่ละด้านของผู้บริหารโดยแยกตามระดับการศึกษา แสดงให้เห็นถึงความสม่ำเสมอในการพัฒนาทักษะการบริหารของผู้บริหารที่มีระดับการศึกษาต่างกันในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานี้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุวัฒน์ กุเกียรติกาญจน์ (2564) ที่ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา ซึ่งพบว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21

2.3 จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นพบว่าโดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นผลจากการวิเคราะห์ทักษะการบริหารแต่ละด้านโดยแยกตามขนาดของสถานศึกษา แสดงให้เห็นถึงความสม่ำเสมอในการพัฒนาทักษะของผู้บริหารในสถานศึกษาขนาดต่าง ๆ ในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานี้ ผลการเปรียบเทียบจึงไม่แสดงถึงความแตกต่าง อาจเกิดจากการพัฒนาทักษะที่คล้ายคลึงกันในศตวรรษที่ 21 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพงษ์พันธ์ อัครพันธ์ (2566) ที่ศึกษาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยพบว่าการเปรียบเทียบระดับทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตนี้จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่ามีความเห็นต่อระดับทักษะการบริหารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3. แนวทางในการส่งเสริมพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ

3.1 ด้านทักษะการสื่อสาร ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการจัดการฝึกอบรมในด้านการสื่อสารที่ครอบคลุมทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยีสื่อสารที่ทันสมัย เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการสื่อสาร การส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการทำงานร่วมกับผู้อื่นในและนอกองค์กรเป็นสิ่งสำคัญ เพื่อเสริมสร้างทักษะการฟังและการตอบสนองที่เหมาะสม

3.2 ด้านทักษะการสร้างความสัมพันธ์ การพัฒนาทักษะในการเข้าใจและตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลที่หลากหลายในชุมชนการศึกษาเป็นสิ่งจำเป็น การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกัน และการสร้างเครือข่าย รวมถึงการฝึกทักษะการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ และการสื่อสารที่เปิดกว้างและเคารพซึ่งกันและกันจะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในองค์กร

3.3 ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล เพื่อพัฒนาทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ผู้บริหารสถานศึกษาควรเพิ่มความรู้และความสามารถในการใช้เครื่องมือและแพลตฟอร์มดิจิทัลใหม่ๆ ซึ่งสามารถช่วยในการจัดการ การสื่อสาร การวิเคราะห์ข้อมูล และการตัดสินใจ การจัดการอบรมเฉพาะด้าน เทคโนโลยี การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการทดลองใช้ และการสร้างโอกาสให้ผู้บริหารได้แลกเปลี่ยนเทคนิคและประสบการณ์ในการใช้เทคโนโลยีเป็นสิ่งสำคัญ

3.4 ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ผู้บริหารควรมีการพัฒนาความสามารถในการมองเห็นอนาคตของการศึกษาและการนำทางองค์กรไปสู่เป้าหมายที่ต้องการ การจัดการอบรมเชิงกลยุทธ์และการสัมมนาเกี่ยวกับแนวโน้มการศึกษาและนวัตกรรมเป็นสิ่งจำเป็น การสนับสนุนให้ผู้บริหารมีการตั้งเป้าหมายที่ชัดเจน การสร้างแรงบันดาลใจ และการสื่อสารวิสัยทัศน์ไปยังทีมงานและชุมชนการศึกษาจะช่วยสร้างการเปลี่ยนแปลงที่มีความหมายและยั่งยืนได้

3.5 ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดริเริ่มสร้างสรรค์ การเพิ่มทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูล การตัดสินใจอย่างมีข้อมูล และการสร้างแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาเป็นสิ่งสำคัญ การจัดกิจกรรมที่กระตุ้นการคิดอย่างเป็นระบบและการใช้กระบวนการคิดเชิงวิพากษ์จะช่วยพัฒนาทักษะเหล่านี้ การสนับสนุนให้ผู้บริหารมีโอกาสนในการเข้าร่วมการฝึกอบรมเฉพาะด้าน การทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญ และการเข้าร่วมในโครงการที่มีความท้าทายจะช่วยเสริมสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์และสร้างสรรค์ได้ดียิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาเรื่องทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาอุบลราชธานีและอำนาจเจริญ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมให้บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษาใช้ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

1. ด้านทักษะการสื่อสาร สถานศึกษาควรพัฒนาโปรแกรมที่ครอบคลุมการฝึกอบรมทักษะการสื่อสาร ซึ่งรวมถึงการจัดอบรมเชิงปฏิบัติการและการสัมมนา รวมทั้งการใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ควรส่งเสริมให้ผู้บริหารมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง เพื่อเสริมสร้างทักษะการฟังและการตอบสนองที่เหมาะสม

2. ด้านทักษะการสร้างความสัมพันธ์ ควรมีการจัดทำและปรับปรุงนโยบายและกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหาร ครู นักเรียน และชุมชน สร้างโอกาสให้ผู้บริหารมีการติดต่อและสร้างเครือข่ายกับผู้บริหารจากสถาบันอื่น รวมทั้งการจัดกิจกรรมที่เน้นการทำงานร่วมกันและการใช้เทคนิคการสื่อสารที่เป็นประโยชน์

3. ด้านทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล สถานศึกษาควรจัดทำแผนการพัฒนาที่เน้นการอัปเดตและการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคโนโลยีล่าสุดให้กับผู้บริหาร สร้างโอกาสให้ผู้บริหารทดลองและนำเทคโนโลยีใหม่ๆ ไปใช้ในการจัดการ การสื่อสาร และการตัดสินใจ นอกจากนี้ การสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความรู้

และประสบการณ์เกี่ยวกับเทคโนโลยีระหว่างผู้บริหาร และการสร้างเครือข่ายกับผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยีจะ
ช่วยเสริมสร้างความสามารถในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ

4. ด้านทักษะการกำหนดวิสัยทัศน์ ควรมีการจัดทำแผนการพัฒนามุ่งเน้นการสร้างและการสื่อสาร
วิสัยทัศน์อย่างชัดเจนและมีแรงบันดาลใจ การจัดการอบรมเชิงกลยุทธ์และการสัมมนาจะช่วยให้ผู้บริหาร
สามารถสร้าง ปรับปรุง และสื่อสารวิสัยทัศน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ควรสนับสนุนให้ผู้บริหารมีการ
ตั้งเป้าหมายที่ชัดเจนและสร้างแรงบันดาลใจให้กับทีมงาน

5. ด้านทักษะการคิดวิเคราะห์และคิดริเริ่มสร้างสรรค์ สถานศึกษาควรจัดทำแผนการพัฒนามุ่งเน้นการ
สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการคิดสร้างสรรค์และการแก้ไขปัญหาอย่างมีนวัตกรรม การจัดกิจกรรมที่
กระตุ้นการคิดเชิงวิเคราะห์และการสร้างสรรค์จะช่วยพัฒนาทักษะเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การสำรวจและรวบรวมข้อมูล สถานศึกษาควรดำเนินการสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับทักษะ
การบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร เช่น ทักษะการคิดวิเคราะห์และการสร้างสรรค์ ทักษะการกำหนด
วิสัยทัศน์ ทักษะทางเทคโนโลยีและการใช้ดิจิทัล ทักษะการสื่อสาร และทักษะการสร้างความสัมพันธ์ ข้อมูล
เหล่านี้จะช่วยเป็นแนวทางในการนิเทศ กำกับ และติดตามผลการวิจัยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

2. การสำรวจปัจจัยใหม่ ควรมุ่งเน้นการสำรวจและระบุปัจจัยใหม่ๆ ที่มีอิทธิพลต่อทักษะการบริหาร
ในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา การวิจัยควรรวมถึงการศึกษาผลกระทบของเทคโนโลยีใหม่ การ
เปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม และความต้องการทักษะใหม่ๆ ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงเหล่านี้

3. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกควรมุ่งเน้นการสำรวจข้อมูลเชิงลึกและการวิเคราะห์ที่ครอบคลุมเกี่ยวกับ
ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา การวิจัยควรรวมถึงการศึกษา
เชิงกรณี การสัมภาษณ์ผู้บริหารที่มีประสบการณ์ และการวิเคราะห์แนวโน้มทางการศึกษาและเทคโนโลยีใหม่ๆ
ที่อาจมีผลต่อการบริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

กณิษฐา ทองสมุทร. (2561). ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของ
ครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

กนกวรรณ มุขตา และจุริพรณคงช่วย. (2565). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุงเขต 1. วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์, 7(2), 144-
156.

ไกรสร เจียมทอง. (2561). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาเขต 32. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏ
มหาสารคาม.

- จินตนา ศรีจำปา. (2566). ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต1. *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาจุฬาราชونแก่น*, 10(4), 127-128.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). *การวิจัยเบื้องต้น*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- บุญส่ง กรุงชาลี .(2561). *ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิต วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.*
- พงษ์พันธ์ อิศพันธ์ และวานิชประเสริฐพร. (2566). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. *วารสาร มจร อุบลปริทรรศน์*, 8(2), 1651-1664..
- มณฑาทิพย์ นามนุ. (2561). *ทักษะของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่8 การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานีเขต 2. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.*
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2560). *แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560-2579*. กรุงเทพฯ: พริกหวาน กราฟฟิค.
- สุวัฒน์ กุ้เกียรติกาญจน์ และวิชิต แสงสว่าง. (2564). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหาร สถานศึกษา สังกัดอาชีวศึกษาจังหวัดฉะเชิงเทรา. *วารสาร มจร สังคมศาสตร์ปริทรรศน์*, 10(3), 68-80.
- อดิภาณูญ ศรีสังข์. (2564). *ทักษะการบริหารงานในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็น ของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ครุศาสตร มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.*
- Hoyle, English & Steffy. (2005). *Skills for Successful 21st Century School Leadership*. February 25, 2014, Library of Congress Catalog Card No.97-78468. Retrieved from: <http://www.rowmaneducation.com>.
- Sergiovanni, T. J. (1994). Organizations or communities? Changing the metaphor changes the theory. *Educational Administration Quarterly*, 30, 214-226.
doi:10.1177/0013161X94030002007

